

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
1.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2024/196
Toplantı Tarihi/Sayısı : 18.4.2024/40
Karar Numarası : 2024/375
Başvuran : M. A.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : -
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuranın yargılandığı dava dosyası kapsamında Baro tarafından atanan avukatların dosyasını takip etmemesi nedeniyle mağduriyet yaşadığı iddiasına ilişkindir.

II. İDDİA VE TALEP

2. Başvuran; yargılandığı dava kapsamında silahlı terör örgütüne üye olmak suçundan hakkında hiçbir delil olmamasına rağmen 6 yıl 3 ay hapis cezası verildiğini, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu uyarınca Baro tarafından atanan E. Ç. isimli avukata 7/10/2020 tarihinde istinaf dilekçesi sunması için talimat verdiğini, ismi geçen avukat tarafından dilekçenin geç verilmesi nedeniyle ilk derece mahkemesi kararının istinaf edilmeden onandığını, hakkında yakalama kararı çıkartılması üzerine 19/2/2022 tarihinde Sincan 2 No.lu F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda hapis cezasının infazına başlandığını, aynı dosyada yargılanan diğer iki kişinin kendi imkanları ile anlaştıkları avukattan hukuki yardım aldıklarını, maddi durumunun iyi olmaması sebebiyle avukatla anlaşamadığından cezasına itiraz edemediğini, temyiz aşamasında Yargıtay 3. Dairesi tarafından beraat kararı verilmesine rağmen F. A. isimli avukatının dava ile ilgilenmediğini, bahsi geçen avukatların işini iyi yapmaması nedeniyle mağdur olduğunu iddia etmekte; iki avukat hakkında dava açılarak her türlü maddi ve manevi zararının karşılanmasını, Kurumumuzca tarafına avukat atanmasını ve mağduriyetinin giderilmesi adına gereğinin yapılmasını talep etmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3.20/4/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Amaç ve kapsam" başlıklı 1'inci maddesi şöyledir:

"Bu Kanunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek ve bu konuda ulusal önleme mekanizması görevini yerine getirmek

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

üzere Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun kurulması, teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin esasların düzenlenmesidir.”

4. 6701 sayılı Kanun'un “Kurumun görevleri” başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının ilgili bentleri şöyledir:

“... f) İnsan hakları ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, g) Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ... i) Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek ...”

5. 6701 sayılı Kanun'un “Başvurular” başlıklı 17'nci maddesinin ilgili bölümü şöyledir:

“(1) Ayrımcılık yasağı ihlalinden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir.

(...)

(8) 9'uncu maddenin birinci fıkrasının (i) bendi kapsamında yapılan başvurular hakkında da bu madde hükümleri uygulanır.

(9) İşleme konulamayacak başvurular ve gerekçeli kabul edilmezlik kararları ile başvuruya ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

(...)”

6. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Ön İncelemenin Yapılması" başlıklı 48'inci maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

“(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, ... yönlerinden incelenir ...”

7. Mezkûr Yönetmelik'in “Gerekçeli kabul edilmezlik kararı” başlıklı 67'nci maddesi şöyledir:

“(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.

(2) Ön inceleme aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48'inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.”

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

8. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

9. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına

alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

10. Bununla birlikte başvuru, başvuranın yargılandığı davada Baro tarafından atanan avukatların dava dosyasına ait iş ve işlemleri takip etmemesi nedeniyle başvuranın cezasının onandığı ve mağduriyet yaşadığı iddiasıyla görevini yerine getirmeyen avukatlar hakkında dava açılması ve tarafına Kurumumuz tarafından avukat atanması talebine ilişkin olup, bahsi geçen iddia ve talepler 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde Kurumun başvuru incelemesi yapacağı alanlar olarak belirtilen ayrımcılık yasağı ve ulusal önleme mekanizması kapsamında değerlendirilememektedir.

11. Öte yandan 19/3/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun "*Disiplin Cezalarının uygulanacağı haller*" başlıklı 134'üncü maddesi şöyledir: "*Avukatlık onuruna, düzen ve gelenekleri ile meslek kurallarına uymayan eylem ve davranışlarda bulunanlarla, meslekî çalışmada görevlerini yapmayan veya görevinin gerektirdiği dürüstlüğe uygun şekilde davranmayanlar hakkında bu Kanunda yazılı disiplin cezaları uygulanır.*"

12. 1136 sayılı Kanun'un "*Disiplin kovuşturmasının açılması*" başlıklı 141'inci maddesinin ilgili kısmı ise şöyledir: "*Disiplin kovuşturması, yönetim kurulu tarafından verilen bir kararla açılır. Yönetim kurulu, ivedilikle ve her halde ihbar, şikâyet veya istek tarihinden itibaren en çok bir yıl içinde disiplin kovuşturması hakkında bir karar vermeye mecburdur. (...)*"

13. Başvuranın yargılandığı davada kendisini temsil eden avukatları ile ilgili şikayetleri kapsamındaki iddia ve taleplerini, mezkûr mevzuat hükümleri uyarınca ilgili Baroya iletebileceği ve tazminat talebi için yargı yoluna başvurabileceği değerlendirilmektedir.

14. Başvuranın iddia ve talepleri yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ile birlikte değerlendirildiğinde, başvuranın söz konusu talebini ilgili Baroya iletebileceği, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 48'inci maddesine göre Kurumun görev alanına girmeyen başvurunun inceleme şartlarını taşımadığı ve bu nedenle kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

B. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

18/4/2024 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Aışan TİRYAKİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUŞ
Üye

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Üye

e-imzalıdır

İsmail AYZ
Üye

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
Üye